

Nr 39.

Ankom till riksdagens kansli den 7 juni 1946 kl. 2 em.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner om utredning och förslag angående åtgärder för skyddande av deklara-tionshemligheten.

(2:a avd.)

I de inom riksdagen väckta, till bevillningsutskottet hänvisade likalydande motionerna I: 92 av herrar *Mannerskantz* och *Arrhén* samt II: 165 av herr *Staxäng* har hemställts, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte an-hålla *dels* om skyndsamt utredning angående åtgärder för skyddande av deklara-tionshemligheten *dels* ock om framläggande för riksdagen snarast möjligt av de författningsförslag, vartill utredningen kan föranleda».

Beträffande motiveringen för de i motionerna framställda yrkandena får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen I: 92.

Bortsett från de i 56 och 57 §§ taxeringsförordningen meddelade föreskrif-terna angående granskning och tillhandahållande av självdeklara-tioner och andra till ledning för taxeringen avlämnade uppgifter finnas för närvarande särskilda bestämmelser om sekretess beträffande de skattskyldigas förmö-ghetsuppgifter meddelade i 17 § lagen den 28 maj 1937 om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar. Enligt sistnämnda stadgande må förmögenhetslängd ävensom provningsnämnds ändringslängd beträffan-de taxering till särskild skatt å förmögenhet ej utan den skattskyldiges sam-tycke utlämnas till annan tidigare än tjugu år efter längdens datum.

Frågan om sekretesskravets tillgodoseende vid taxeringslängdernas utform-ning har varit föremål för övervägande vid 1943 års riksdag i samband med behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 364 angående finansstatisti-kens effektivisering. I berörda proposition, som av riksdagen lämnades utan erinran, anförde vederbörande departementschef bl. a. följande:

»Vid utformandet av förslaget till inkomstlängd har hänsyn tagits till krav på sekretess beträffande förmögenhetsuppgifterna, därigenom att någon sär-skild kolumn för förmögenhetsdelen icke inrymts i längden och att även kolumnen för »Återstående inkomst» utelämnats. I vissa yttranden har fram-hållits, att sekretesskyddet för förmögenhet dock försvagas, i det att upp-gifterna i längden kunna användas för att beräkna förmögenhetsbeloppet. I vissa andra yttranden, såsom i de av överståthållarämbetet och taxerings-nämndsordförandenas riksförbund avgivna, har däremot ifrågasatts att av-skaffa den särskilda förmögenhetslängden och direkt införa förmögenheten

i den allmänna inkomstlängden. Önskemålet om sekretess beträffande förmögenhetsuppgifterna torde dock i verkligheten icke bli sämre tillgodosett enligt de sakkunnigas förslag än för närvarande, åtminstone vad angår förmögenheter över 20 000 kronor. Det möter nämligen icke någon svårighet att ur uppbördsboken, som är offentlig handling, inhämta beloppet för den särskilda förmögenhetsskatten och därefter med användning av de av Kungl. Maj:t fastställda tabellerna till ledning för uträknande av denna skatt utfinna den beskattningsbara förmögenheten, vilken — bortsett från de fall då reduktionsregeln är tillämplig — överensstämmer i runt tal med den till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade förmögenheten. Jag vill också erinra om, att enligt det denna dag framlagda förslaget rörande ändrad organisation av beskattningsnämnderna m. m. den nuvarande bestämmelsen om offentligt framläggande av de taxeringslängder, som föras vid den årliga taxeringen, föreslås skola upphävas. Det skulle otvivelaktigt innebära en betydande fördel för det finansstatistiska arbetet om, i enlighet med vad överståthållarämbetet och taxeringsnämndsordförandenas riksförbund ifrågasatt, den särskilda förmögenhetslängden kunde avskaffas och uppgifterna om förmögenhet infördes i inkomstlängden. Jag är emellertid icke beredd att nu taga ståndpunkt till denna fråga.»

I de nu förevarande motionerna har anförts bland annat, att det skydd, som gällande sekretessbestämmelser avsåge att bereda, på en omväg blivit illusoriskt. Numera kunde vem som helst medelst en enkel räkneoperation från inkomstlängden genast få fram hundradelen av den skattskyldiges förmögenhet. Hemlighållandet av längderna över taxering till särskild skatt å förmögenhet vore härigenom fullkomligt verkningslöst. Det återstode att undersöka vad som kunde och borde göras för att ånyo göra deklara-tionshemligheten till en realitet. Ett sätt vore att göra taxeringsmyndigheternas protokoll, taxeringslängderna och kronouppbördsböckerna hemliga för andra personer än vederbörande skattskyldiga. Ett genomförande av detta förslag torde icke behöva framkalla några betänkligheter. Ett annat sätt skulle måhända vara att göra endast protokollen och uppbördsböckerna hemliga men låta taxeringslängderna delvis förbli offentliga, i det att andra uppgifter än de som avsåge taxerade och beskattningsbara belopp skulle hemlighållas. Frågan kunde måhända lösas därigenom att allenast ett transumt av inkomst-taxeringslängden, varur för finansstatistiken avsedda uppgifter uteslutits, finge bli offentligt. Vidare borde vad som i sekretessavseende vore föreskrivet i fråga om deklara-tioner utsträckas att gälla jämväl beträffande in-lagor i taxeringsmål, åtminstone om den skattskyldige hemställt därom. För-slag till nu berörda ändringar borde föreligga färdigt i så god tid att detsam-ma kunde bli tillämpligt redan vid taxeringen nästkommande år.

Utskottet.

I de ifrågavarande motionerna har hemställts om skrivelse till Kungl. Maj:t med anhållan om skyndsamt utredning angående åtgärder för skyddande av deklara-tionshemligheten. Till stöd härför har anförts bland annat, att hem-lighållandet av längderna över taxeringen till särskild skatt å förmögenhet vore verkningslöst, eftersom upplysning om den skattskyldiges förmögenhet genom en enkel räkneoperation kunde erhållas ur inkomstlängden.

Utskottet får med anledning härav framhålla, att frågan om grunderna för den statliga beskattningen av inkomst och förmögenhet för närvarande är under utredning inom 1945 års statsskatteberedning, vars förslag väntas komma att avlämnas under innevarande år. Enligt utskottets mening kan det anses som sannolikt, att vid en reform av den statliga beskattningen den i motionerna berörda frågan kan komma i förändrat läge. Utskottet anser sig därför sakna skäl att nu taga ställning till den av motionärerna väckta frågan.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att de likalydande motionerna I: 92 av herrar Mannerskantz och Arrhén samt II: 165 av herr Staxäng om utredning och förslag angående åtgärder för skyddande av deklara-tionshemligheten icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 7 juni 1946.

På bevillningsutskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

Närvarande: se under betänkande nr 38.
